

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง
อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

๑. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติ ตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามหนังสือที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้การบริหารจัดการ ความเสี่ยงเป็นไปตามเจตนารมณ์ มาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖ ที่กำหนดว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการ เพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- (๑) เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน
- (๒) เพื่อป้องกันความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- (๓) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และสามารถควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ
- (๔) เพื่อกำหนดมาตรการ กิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง
- (๕) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- (๖) เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงได้ อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกัน

๓. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง

๓.๑ ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

๑. ภัยธรรมชาติ (Natural Environment)
๒. เศรษฐกิจ (Economic)
๓. การเมือง (Political) ๑.๔ สังคม (Social)
๔. เทคโนโลยี (Technological)

๓.๒ ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย

๑. คณะผู้บริหาร/กลยุทธ์ในการบริหารองค์กร (Strategy)
๒. โครงสร้างองค์กร (Structure) ที่ไม่เหมาะสมกับภารกิจ
๓. รูปแบบการปฏิบัติงาน (System) กระบวนการ /การบริหารจัดการ การกำหนด นโยบาย แผนงาน ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน
๔. บุคลากร (Staff) การจัดการทรัพยากรมนุษย์
๕. ทักษะ ความรู้ความสามารถ (Skill) ของบุคลากรทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายประจำ
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารและพนักงานในองค์กร

๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values) ของบุคลากรในองค์กรที่มีเป้าหมาย ทิศทางเดียวกัน ในอันที่จะปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนหากไม่มีค่านิยมร่วมกันแล้วก็จะเกิดปัจจัยเสี่ยงที่เป็นอุปสรรคในการบรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติราชการ

๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระการทำงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานตามหลักภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นลักษณะ pre-decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทวน post-decision

๕. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

รูปแบบการประเมินความเสี่ยง ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) จำแนกได้ ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (S : Strategic Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนด นโยบาย แผนงาน โครงการ ไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (O: Operational Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการ หรือหลักวิชาการ การไม่มีความรู้ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานเพียงพอของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ความประมาทเลินเล่อ ฯลฯ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (F: Financial Risk) เป็นความเสี่ยงในการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชีที่ไม่ปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ หลักวิชาการที่กำหนดไว้ หรือไม่มีความรู้ความสามารถทักษะในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ การจงใจละเว้น ความประมาทเลินเล่อ ฯลฯ

๔. ความเสี่ยงด้านกฎหมายระเบียบหรือที่เกี่ยวข้อง(C:Compliance Risk) เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องได้หรือระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หนังสือสั่งการต่าง ๆ ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน หรือไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ สถานการณ์ ปัจจุบัน (ระเบียบล้าหลัง)

การบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission)

๑. สภาพแวดล้อมภายในขององค์กร (Internal Environment) เช่น นโยบายของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม อำนาจหน้าที่ ความรู้ความสามารถ ทักษะของบุคลากร กระบวนการบริหารงาน ทรัพยากรทางการบริหาร ระเบียบกฎหมาย สารสนเทศ การติดตามประเมินผล ฯลฯ

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) องค์กรต้องกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม

๓. การบ่งชี้เหตุการณ์หรือปัญหาที่จะเกิดขึ้น (Event Identification) เป็นการรวบรวม เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงาน ทั้งในส่วนของปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากภายในและภายนอกหน่วยงาน

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นการจำแนกและจัดลำดับการประเมิน ความเสี่ยงที่มีอยู่โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) โดยสามารถ ประเมินความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการดำเนินการหลังจากที่องค์กรสามารถ บ่งชี้ความเสี่ยงขององค์กรและประเมินความสำคัญของความเสี่ยง โดยนำความเสี่ยงไปแก้ไขด้วยวิธีการอัน เหมาะสมด้วยวิธีการ ๔ วิธี ดังนี้

๕.๑ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk avoidance) หมายถึง การเลิกหรือไม่กระทำ ในอันที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือความเสี่ยง

๕.๒ การควบคุมความสูญเสีย (Risk reduction) มี ๒ วิธี คือ ๑) การป้องกันมิให้เกิด ความเสียหาย ๒) การควบคุมความรุนแรงของความสูญเสียมิให้มีผลกระทบในวงกว้าง

๕.๓ การแบ่งความเสี่ยง (Risk Sharing) คือ วิธีการลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายหรือ โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย

๕.๔ การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) คือ การยอมรับว่าการดำเนินงานของ องค์กรมีความเสี่ยงในบางประเด็น เป็นความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ หรือน่าจะเกิดขึ้นน้อย โดยมีวิธีการหรือ สามารถป้องกันได้ไม่เพิ่มความเสี่ยงยิ่งขึ้นจนไม่สามารถยอมรับได้

๖. กิจกรรมการควบคุม (Control Actives) คือการกำหนดกิจกรรมและการปฏิบัติต่างๆ ที่ จะกระทำเพื่อลดความเสี่ยง และทำให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร เช่น การกำหนดกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงให้กับบุคลากรภายในองค์กร เพื่อเป็น การสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถจัดการกับความเสี่ยงนั้นได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) คือ ระบบสารสนเทศ และการติดต่อสื่อสารที่ดีมีคุณภาพ

๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring) คือ การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความ เสี่ยงประจำองค์กรว่าระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ถือหรือปฏิบัติอยู่นั้นมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือไม่มีประเด็นใดสมควรแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือดียิ่งขึ้นไป

๖. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (fraud Triangle)

องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมทุจริต (The Fraud Triangle)

๗. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลท่ายเหมือง จะแบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

๘. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๕ ขั้นตอน

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลท่ายเหมือง จะแบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (know factor และ Unknow factor)

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ		
๑. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้ สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบน เพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น		✓
๒. มีการเรียกรับเงินพิเศษจาก ผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับ การให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต		✓
๓. การรับของขวัญ ของฝากจากบุคคลที่มา ติดต่อราชการ		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่		
๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยได้รับ ผลประโยชน์จากคู่สัญญาของหน่วยงาน		✓
๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบาย ของผู้บริหาร โดยได้รับผลประโยชน์ตอบแทน จากผู้บริหารหรือคู่สัญญาของหน่วยงาน		✓
๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับ การปฏิบัติงาน มีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์ อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่	✓	

เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ		
๑. จัดทำโครงการวงเงินงบประมาณไม่เกิน ๕ แสนบาท เพื่อใช้จัดซื้อจัดจ้างกับผู้รับจ้างที่ให้มีประโยชน์ตอบแทน		✓
๒. การเบิกจ่ายค่าตอบแทนอันเป็นเท็จ เช่นการเบิกค่าล่วงเวลา การเบิกค่าเช่าบ้าน การเบิกค่าเดินทางไปราชการ		✓
๓. ใช้ชื่อบุคคลอื่นมาเป็นคู่สัญญาแทนในการรับงานจากหน่วยงาน		✓

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

๑. ด้านโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

โอกาสเกิดการทุจริต (likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๕ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูงมาก)
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๔ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูง)
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๓ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง)
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๒ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก)
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้ง / ปี (ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น)

๒. ด้านผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงินและผลกระทบทางการเงิน

๒.๑ ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ที่ถูกกลโกงข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	- แทบจะไม่มี

๒.๒ ผลกระทบทางการเงิน

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
๕	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป
๔	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๑	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า

ตารางการประเมินระดับค่าความเสี่ยงการทุจริต

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ			
๑. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น	๓	๒	๖
๒. มีการเรียกรับเงินพิเศษจาก ผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	๒	๓	๖
๓. การรับของขวัญ ของฝากจากบุคคลที่มาติดต่อราชการ	๓	๒	๖
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่			
๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยได้รับผลประโยชน์จากคู่สัญญาของหน่วยงาน	๒	๒	๔
๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้บริหาร หรือคู่สัญญาของหน่วยงาน	๒	๒	๔
๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน มีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่	๒	๔	๘

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ			
๑. จัดทำโครงการวงเงินงบประมาณไม่เกิน ๕ แสนบาท เพื่อใช้จัดซื้อจัดจ้างกับผู้รับจ้างที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทน	๒	๓	๖
๒. การเบิกจ่ายค่าตอบแทนอันเป็นเท็จ เช่นการเบิกค่าล่วงเวลา การเบิกค่าเช่าบ้าน การเบิกค่าเดินทางไปราชการ	๒	๓	๖
๓. ใช้ชื่อบุคคลอื่นมาเป็นคู่สัญญาแทนในการรับงานจากหน่วยงาน	๒	๓	๖

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต เป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต โดยแบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

สถานะสีส้ม : เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้มาเกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมชั้นหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : เป็นความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ ขึ้นไป
๓	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ - ๑๔
๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๕ - ๙
๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	น้อยกว่า ๕

ตารางการประเมินระดับความเสี่ยง

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ของราชการ				
๑. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น		✓		
๒. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต		✓		
๓. การรับของขวัญ ของฝากจากบุคคลที่มาติดต่อราชการ		✓		
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่				
๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยได้รับผลประโยชน์จากคู่สัญญา	✓			
๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยได้รับผลประโยชน์จากผู้บริหารหรือคู่สัญญาของหน่วยงาน	✓			
๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน มีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่		✓		
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ				
๑. จัดทำโครงการวงเงินงบประมาณไม่เกิน ๕ แสนบาท เพื่อใช้จัดซื้อจัดจ้างกับผู้รับจ้างที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทน		✓		
๒. การเบิกจ่ายค่าตอบแทนอันเป็นเท็จ เช่นการเบิกค่าล่วงเวลา การเบิกค่าเช่าบ้าน การเบิกค่าเดินทางไปราชการ		✓		
๓. ใช้ชื่อบุคคลอื่นมาเป็นคู่สัญญาแทนในการรับงานจากหน่วยงาน		✓		

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพจน์มิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ/ กระบวนการ	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การอนุมัติ อนุญาตของทาง ราชการ	๑. ไม่ให้บริการแก่ประชาชน ตามลำดับอันเนื่องมาจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว รู้จัก สนิทสนม หรือการให้สิทธิ พิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมี การติดสินบนเพื่อให้ได้คิว เร็วขึ้น	ปานกลาง	๑. โครงการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม และ จิตสำนึกป้องกันการทุจริต คอร์รัปชัน ๒. จัดทำและเผยแพร่คู่มือ การให้บริการสำหรับผู้ ติดต่อหรือรับบริการ	๑.๑ ขออนุมัติดำเนิน โครงการ ๑.๒ ดำเนินโครงการ ๑.๓ สรุปและประเมินผล ๒.๑ แต่งตั้งคณะทำงาน ๒.๒ ดำเนินการจัดทำ/ เสนอผู้บริหารเห็นชอบ ๒.๓ เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์	ม.ค. ๖๙ - มิ.ย. ๖๙ ต.ค. ๖๘ - มี.ค. ๖๙	
		๒. มีการเรียกรับเงินพิเศษ จากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียม ปกติ เพื่อแลกกับการ ให้บริการ หรือการพิจารณา อนุมัติอนุญาต	ปานกลาง	๑. มาตรการจัดให้มีระบบ และช่องทางรับเรื่องเรียน เกี่ยวกับการทุจริต ของ หน่วยงาน ทางเว็บไซต์หลัก	๑.๑ แต่งตั้งคณะทำงาน ๑.๒ ดำเนินการจัดทำ/ เสนอผู้บริหารเห็นชอบ ๑.๓ เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์	ต.ค. ๖๘ - มี.ค. ๖๙	

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ/ กระบวนการ	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		๓. การรับของขวัญ ของฝาก จากบุคคลที่มาติดต่อ ราชการ	ปานกลาง	๑. มาตรการ No Gift Policy	๑.๑ แต่งตั้งคณะทำงาน ๑.๒ ดำเนินการจัดทำ/ เสนอผู้บริหารเห็นชอบและ ลงนามในประกาศ ๑.๓ เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์	ต.ค.๖๘ – มี.ค.๖๙	
๒	การใช้อำนาจและตำแหน่ง หน้าที่	๑. ผู้บริหารดำเนินการตาม นโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ โดยได้รับ ผลประโยชน์จากคู่สัญญา	ต่ำ	๑. มาตรการแสดง เจตนาธรรมในการนำหลัก คุณธรรมมาใช้ในการ บริหารงานของผู้บริหารด้วย การจัดทำแผนปฏิบัติการ ป้องกันการทุจริตเพื่อ ยกระดับ คุณธรรมและ ความโปร่งใส	๑.๑ แต่งตั้งคณะทำงาน ๑.๒ ดำเนินการจัดทำ/ เสนอผู้บริหารเห็นชอบและ ลงนามในประกาศ ๑.๓ เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์	ต.ค.๖๘ – มี.ค.๖๙	
		๒. บุคลากรของหน่วยงาน ปฏิบัติตามนโยบายของ ผู้บริหาร โดยได้รับ ผลประโยชน์จากผู้บริหาร หรือคู่สัญญาของหน่วยงาน	ต่ำ	๑. โครงการพัฒนาศักยภาพ บุคลากร /ส่งบุคลากรของ หน่วยงาน ผู้บริหารและ สมาชิกสภาท้องถิ่น เข้ารับ การอบรมเพื่อเข้าใจ และ ได้รับความรู้ด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงาน	๑.๑ ขออนุมัติดำเนิน โครงการ/จัดอบรม เจ้าหน้าที่ภายใน หน่วยงาน ๑.๒ ดำเนินโครงการ/ส่ง บุคลากรอบรม ๑.๓ สรุปและประเมินผล	ต.ค.๖๘ – ก.ย.๖๙	

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ/ กระบวนการ	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		๓. การรับของขวัญ ของฝาก จากบุคคลที่มาติดต่อ ราชการ	ปานกลาง	๑. มาตรการ No Gift Policy	๑.๑ แต่งตั้งคณะทำงาน ๑.๒ ดำเนินการจัดทำ/ เสนอผู้บริหารเห็นชอบและ ลงนามในประกาศ ๑.๓ เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์	ต.ค.๖๘ – มี.ค.๖๙	
๒	การใช้อำนาจและตำแหน่ง หน้าที่	๑. ผู้บริหารดำเนินการตาม นโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ โดยได้รับ ผลประโยชน์จากคู่สัญญา	ต่ำ	๑. มาตรการแสดง เจตนากรณีในการนำหลัก คุณธรรมมาใช้ในการ บริหารงานของผู้บริหารด้วย การจัดทำแผนปฏิบัติการ ป้องกันการทุจริตเพื่อ ยกระดับ คุณธรรมและ ความโปร่งใส	๑.๑ แต่งตั้งคณะทำงาน ๑.๒ ดำเนินการจัดทำ/ เสนอผู้บริหารเห็นชอบและ ลงนามในประกาศ ๑.๓ เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์	ต.ค.๖๘ – มี.ค.๖๙	
		๒. บุคลากรของหน่วยงาน ปฏิบัติตามนโยบายของ ผู้บริหาร โดยได้รับ ผลประโยชน์จากผู้บริหาร หรือคู่สัญญาของหน่วยงาน	ต่ำ	๑. โครงการพัฒนาศักยภาพ บุคลากร /ส่งบุคลากรของ หน่วยงาน ผู้บริหารและ สมาชิกสภาท้องถิ่น เข้ารับ การอบรมเพื่อเข้าใจ และ ได้รับความรู้ด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงาน	๑.๑ ขออนุมัติดำเนิน โครงการ/จัดอบรม เจ้าหน้าที่ภายใน หน่วยงาน ๑.๒ ดำเนินโครงการ/ส่ง บุคลากรอบรม ๑.๓ สรุปและประเมินผล	ต.ค.๖๘ – ก.ย.๖๙	

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ/ กระบวนการ	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		๓. บุคลากรของหน่วยงาน ไม่ให้ความสำคัญกับการ ปฏิบัติงาน มีการเรียกรับเงิน หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการ ปฏิบัติหน้าที่	ปานกลาง	๑. มาตรการส่งเสริมการ ปฏิบัติงานตามประมวล จริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ ของรัฐ	ผู้บริหาร/ผู้บังคับบัญชา เน้นย้ำให้บุคลากรของ หน่วยงานถือปฏิบัติตาม ประมวลจริยธรรมอย่าง เคร่งครัดตามโอกาส ต่างๆ เช่น ประชุม ประจำเดือน เป็นต้น	ต.ค.๖๘ – ก.ย.๖๙	
๓	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการ ใช้งบประมาณ	๑. ดำเนินการจัดทำ โครงการ/การก่อสร้างที่มี วงเงินงบประมาณไม่เกิน ๕ แสนบาท เพื่อใช้จัดซื้อจัด จ้างแบบเฉพาะเจาะจงกับผู้ รับจ้างที่ให้ผลประโยชน์ ตอบแทน	ปานกลาง	๑. โครงการฝึกอบรมด้าน การจัดซื้อจัดจ้าง	๑.๑ ขออนุมัติดำเนิน โครงการ ๑.๒ ดำเนินโครงการ ๑.๓ สรุปและประเมินผล	ต.ค.๖๘ – ก.ย.๖๙	
		๒. การเบิกจ่ายค่าตอบแทน อันเป็นเท็จ เช่น การเบิกค่า ล่วงเวลา การเบิกค่าเช่าบ้าน การเบิกค่าเดินทางไปราชการ	ปานกลาง	๑. มาตรการส่งเสริมการ ปฏิบัติงานตามประมวล จริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ ของรัฐ	ผู้บริหาร/ผู้บังคับบัญชา เน้นย้ำให้บุคลากรของ หน่วยงานถือปฏิบัติตาม ประมวลจริยธรรมอย่าง เคร่งครัดตามโอกาส ต่างๆ เช่น ประชุมประจำ เดือน เป็นต้น	ต.ค.๖๘ – ก.ย.๖๙	

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ/ กระบวนการ	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		๓. เจ้าหน้าที่รู้ข้อมูลภายใน เมื่อมีการดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ดำเนินการใช้ชื่อ บุคคลอื่นมาเป็นคู่สัญญา แทนในการรับงานจาก หน่วยงาน	ปานกลาง	๑. มาตรการตรวจสอบการ มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้เสนอ ราคาหรือคู่สัญญา	๑.๑ แต่งตั้งคณะทำงาน ๑.๒ ดำเนินการจัดทำ/ เสนอผู้บริหารเห็นชอบ และลงนามประกาศใช้ ๑.๓ เผยแพร่ให้ เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ	ต.ค.๖๘ - ธ.ค.๖๘	